

Komenco de la longa vojo por emancipiĝo de Kubo

En la sukerfabriko La Demajagua

Hodiaŭ kubanoj memoras la 154-an datrevenon de la dato, kiu markis novan vojon, la 10-an de oktobro 1868, por la ĝis tiam juvelo de la hispana krono en Ameriko.

Tiu tago eniris en la historion ne nur kiel la komenco de la sendependiga milito kiu daŭrus 10 jarojn kaj kiu finiĝis sensukcese por la ribelantoj, kiuj elĉerpitaj kaj dividitaj, ne povis atingi liberecon de la hispana koloniismo.

Ĝi ankaŭ markis la komencon de la fino de sklaveco sur la insulo, kiam la advokato Carlos Manuel de Céspedes, je la sonoriloj de sia sukerfabriko La Demajagua, deklaris la liberecon de siaj sklavoj kaj prenis armilojn kun la kubanoj kune kun aliaj patriotoj de la oriento de Kubo.

Tiu okazaĵo signifis, laŭ la opinio de historiistoj, triumfon de sendependeco, kontraŭ tiuj kiuj rekomendis daŭrigi la submetiĝon al la metropolo kaj tiuj kiuj estis kontentigitaj kun reformismo aŭ tiuj kiuj estis eĉ favoraj de aneksado al la ĝermanta amerika potenco.

Kun la luktoj, kiuj daŭrus dum jardeko en la unua milito por la sendependeco de Kubo, la patriota konscio maturiĝis inter kubanoj, kaj kun ĝi definitive naskiĝis la kuba nacio.

Male al la resto de Latin-Ameriko, kie la plej multaj nacioj jam atingis liberecon, Kubo daŭre estis submetita al Hispanio plejparte danke al la konservado de sklaveco kaj la supozata danĝero reprezentata de la liberigo de tiuj, kiuj tiam konsistigis pli ol la trian parton de la loĝantoj de la insulo.

Sed Céspedes forviŝis tiun fantomon per ununura gesto, kiam li esprimis en la kvartalo La Demajagua: “Civitanoj, li ekkriis, ĝis ĝi tiu momento vi estis miaj sklavoj. De nun vi estas tiel libera kiel mi. Kubo bezonas ĝiajn siajn filojn por atingi sendependecon! Kiuj volas sekvi min, sekvu min; tiuj, kiuj volas resti, restu, ĝiaj restos same liberaj kiel la aliaj».

Kaj tiel granda parto de la sklavoj formis la mambisajn gastigantojn kaj poste en la Konstitucio de Guáimaro, la unua kiun havis Kubo, la principo de plena libereco por ĝiaj civitanoj de la nacio estis apogita.

La lukto kiu komenciĝis en orienta Kubo baldaŭ disvastiĝis al aliaj lokoj de la lando kaj kvankam sendependeco ne estis finfine atingita, ĝi havis decidan influon sur la historio de Kubo. Sur la insulo jam ekbrulis la flamo de ribelo, kaj ĝin sekvis la tiel nomata Malgranda Milito (1879-1880) kaj la Milito de Sendependeco (1895-1898), organizita de José Martí kaj kies tuta venko estis frustrita de la usona interveno en la milito por cedi lokon al pli ol duonjarcento da dependeco de la najbaro de la nordo.

Fonto: PL

<https://www.radiohc.cu/eo/especiales/exclusivas/301453-komenco-de-la-longa-vojo-por-emancipigo-de-kubo>

Radio Habana Cuba